

Nurmeksen kaupungin taajamametsien ja puistojen ekologinen hoitosuunnitelma 2023-2033

Johdanto

Hoitosuunnitelma kattaa yhteensä noin 312 hehtaaria Nurmeksen kaupungin asemakaava-alueella (Nurmeksen asemakaava-alue ja Valtimon asemakaava) sijaitsevia metsiä, puistoja ja muita viheralueita. Suunnitelmassa on huomioitu erityisesti alueiden ekologisen tilan säilyminen ja parantuminen yhdessä muiden suunnitelmaa ohjaavien tavoitteiden (viihtyisyys, maisema, kulttuuriarvot) kanssa. Suunnitelmassa käytettävien hoitoluokkien pohjana on valtakunnallisesti yleisesti käytössä oleva viheralueiden kunnossapitoluokitus (RAMS).

Suunnitelman harvennus- ja poimintahakkuissa pyritään aina säilyttämään olemassa oleva puulajisekoitus mahdollisimman monipuolisena, vaihtelevaan harvennustiheyttä, sekä ”Ulkoilu- ja virkistysmetsissä” (M3) jätetään säännöllisesti harventamattomia kohtia turvaamaan tulevaisuuden lahopuun muodostumista. Monitoimikoneen suorittamissa hakkuissa tehdään lisäksi tekopötkelöitä. Olemassa olevat lahopuut pääsääntöisesti säästetään, mutta kaadetaan liikenneväylien ja muiden reittien, sekä rakennusten lähietäisyydeltä maahan. Samoin tehdään mahdollisesti vaaraa aiheuttaviksi puiksi katsotuille rungoille. Nurmialueilta (puistoista, R-luokan alueet) ja puistometsistä näitä puita kerätään myös pois, ja lahoavat puut poistetaan yleisesti, kun ne ovat selvästi vaarallisia. Sama koskee myös palosolia. Näille alueille istutetaan uusia puita poistettujen tilalle. Mahdollisesti vaaraa aiheuttavat puut tarkistetaan alueilla, joille tehdään säännöllisesti toistuvaa pienpuuston hoitoa. Tarkistus voidaan tehdä hoidon yhteydessä.

Luokan ”Lähimetsä” (M2) metsiä käsitellään tavallisesti metsurihakkuin, kun taas ulkoilu- ja virkistysmetsissä hakkuut tehdään tavallisemmin monitoimikoneella. Hakkuutähteet korjataan kokonaan lähimetsistä, ulkoilu- ja virkistysmetsistä pääasiassa vain reittien ja talojen läheisyydestä. Metsurihakkuut suoritetaan havupuuvaltaisissa metsissä talviaikaan juurikäävän leviämisen riskin takia. Jos tällaisia hakkuuta tehtäisiin kesällä, tulisi juurikäävän torjunnasta huolehtia erikseen. Monitoimikone levittää torjunta-aineen kesäaikaisissa hakkuissa välittömästi kaatamansa puun kannon pinnalle. Kesäaikaan hakkuuta ei suoriteta lintujen pesimäkaudella (15.4.–31.7.).

Pienpuuston hoitoa tehdään säännöllisesti ”Lähimetsä” (M2) luokan metsissä, sekä muuallakin liikenneväylien ja muiden reittien lähietäisyydellä, sekä näkymien takia avoimena pidettävillä alueilla. Hoidossa jätetään pääsääntöisesti, mutta kuitenkin hieman alueesta riippuen, taimia kasvamaan, sekä säästöpuskia monimuotoisuutta turvaamaan. Pienpuuston hoitoa tehdään lintujen pesimäkaudella vain erityisestä syystä ja lintujen pesimisen kannalta merkityksettömiksi katsotuilla alueilla.

Suunnitelman luokkien ”Arvoniitty” (A1) ja ”Maisemaniitty” (A3) alueille on syytä tehdä oma suunnitelmansa. Luokka ”Käyttöniitty” (A3) sisältää käytännössä puuttomat nurmialueet, joita ei aleta hoitamaan niittyinä, eikä sisällytetä tuohon suunnitelmaan.

Asukaskysely

Asukaskyselyn perusteella oleellisimmiksi pienpuuston hoidon perusteiksi olivat valikoituneet ympäristön viihtyvyys ja maisema-arvot. Pienpuuston hoito sopii kyselyn perusteella parhaiten liikenneväylien varsille, päiväkodin ja koulun lähimetsään, sekä keskusta-alueen puistometsään. Suunnitelmassa pienpuuston hoitoa tehdäänkin mainituissa paikoissa säännöllisin väliajoin, samoin virkistymetsissä polkujen ja reittien lähiympäristössä. Huonoiten pienpuuston hoito näyttää asukkaiden mukaan sopivan luonnonsuojelun alueen lähimetsiin. Suunnitelmassa pienpuustoa jätetäänkin eniten hoitamatta aina säästettäväksi tarkoitetuilla kohteilla ja niiden ympäristössä.

Tärkeimmäksi harvennuksen perusteeksi kyselyssä valikoitui maisema-arvot, sekä metsäluonnon monimuotoisuus, kun hoidossa edistetään eri puulajien esiintymistä ja osa alueesta jätetään harvennuksen ulkopuolelle. Suunnitelmassa harvennuksia tehdäänkin useassa paikassa maisemien avaamiseksi, ja toimenpiteissä jätetään mahdollisimman monipuolinen puulajisekoitus, sekä virkistymetsissä harventamattomia kohtia lahoppuun kertymisen turvaamiseksi. Harvennukset sopivat selkeästi parhaiten liikenneväylien varsille, keskusta-alueen puistometsiin, sekä virkistys- tai ulkoilualueelle. Selvästi huonoiten harvennukset sopivat luonnonsuojelun alueen lähimetsiin. Nämä seikat on otettu huomioon suunnitelman harvennusten sijoittelussa.

Kyselyn perusteella lahoppu sopii vastaajista vähintään 60 % mielestä kodin viereiseen lähimetsään, päiväkodin ja koulun lähimetsään, virkistys- ja ulkoilualueelle, sekä selkeän enemmistön (~75 %) mielestä luonnonsuojelun alueen lähimetsiin. Selkeästi huonoiten lahoppuut sopivat liikenneväylien varsille, sekä keskusta-alueen puistometsiin. Suunnitelmassa lahoppuuta säästetäänkin kaikkialla paitsi puistoissa ja keskusta-alueen puistomaisissa metsissä, ja liikenneväylien, kuten muidenkin reittien ja rakennusten lähistöltä ne kaadetaan maahan.

Virkistys- ja maisema-arvojen kannalta järvimaisemien esiin tuominen sai enemmistön kannatuksen (32 vastausta täysin/jokseenkin samaa mieltä, 8 vastausta täysin/jokseenkin eri mieltä). Myös metsien erirakenteisena ja useita eri puulajeja sisältävänä hoitamista pidettiin selkeästi miellyttävämpänä kuin pyrkimistä tasarakenteisiin ja yhtä puulajia sisältäviin metsiin.

Karttakyselyn vastaukset otettiin huomioon suunnitelman valmistelussa siltä osin, kun havainnot sijaitsivat suunnittelun alueella, sekä olivat alueiden hoitoon liittyviä. Tietyillä alueilla toiveet olivat osin ristiriitaisia, jolloin huomioitiin vastaajien enemmistön mielipide yhdessä suunnitelman yleisten tavoitteiden kanssa.

Metsäsuunnitelma vuosille 2023-2033

Omistaja Nurmeksen kaupunki
Osoite Kirkkokatu 14, 75500 NURMES
Puhelin
Sähköposti

Metsäsuunnitelman pinta-alat:

Metsämaa	249,1 ha
Kitumaa	1,7 ha
Joutomaa	0,6 ha
Muu metsätalousmaa	0,0 ha
Metsätalouden maa yhteensä:	251,4 ha
Vähennyspinta-ala yhteensä	0,0 ha

Metsäsuunnitelman laatija: Joni Sisso
Metsäpalvelu Arvometsä Oy

joni.sisso@arvometsa.fi

Tämä suunnitelma kattaa seuraavien kiinteistöjen viheralueet:

Ankkasaari
EINOLA
Golf II
HOVILA
Hyvärilän uimaranta
Hyvärilänkannas
IKOLANPELTO
ILORANTA
KAARELA
Kaivopuisto
KÄNKKÄÄLÄ
KANNAS
KÄPYLÄ
Kauppala

KELLOLA
Kirkkosärkkä
KISAKENTTÄ
KOIVUKUMPU I
Koivupelto
Koivusaari
Kokonranta
Kotilanvaaran liikunta-alue
KOTIPELTO
KOTIVAINIO
KÖTSINMÄKI
KUITTILA
Kyöpelipuisto
Laamila I
LADUNPAIKKA
LAMMINPÄÄ
LAMPELA
LÄNTISEN LIIKENNEALUEET
LÄNTISEN PUISTOT
Lapinsärkkä
Lastenkodinpuisto
LEHTORINNE
Lennokkipuisto
LEPOLA
Lintula
LOKKIHARJU
Luukkolanvaara
LYPSYLÄ
Mähkönpuisto
MÄKILEHTO
Mäkipuisto
MÄNNIKKÖLÄ
MÄNTYRANTA
MATTILA
Metsopuisto
NAARALA
Notkola
Nurmeksen kaupunki
NURMELA
Olli Tiaisen puisto
PANUKA
PITÄJÄNMAA
PITKÄKORPI

ARVOMETSÄ
METSÄPALVELU

Pitkämäki

PITKÄPALSTA

POHJOISPÄÄ

PÖPÖNLAHTI

PUHDISTAMO

RADANTAUS

RAJALA

Rantaniitty

RANTAPUISTO

Rekulanpuisto

SAHALA

Sarkka

SAVIKKOLA

Selmanpuisto

SORALA

SUKKAMÄKI

Tapanilanpelto

Tiiliniemenpuisto

TUULIRINNE

Tuupalanpuisto

Väinönpuisto

VÄLILÄ

VASTIKE-KUTUSALMI

Vesikauppala